

Quickscan Wet
natuurbescherming
ter plaatse van:

**Ljouwerterdyk 63
te Akkrum**

projectnummer

180884

VERANTWOORDING

RAPPORT

Type onderzoek : **Quickscan Wet natuurbescherming**
Locatie onderzoek : **Ljouwerterdyk 63 te Akkrum**
Projectnummer : **180884**
Versie rapportage : **1**
Auteur : **Dhr. M. Vos**
Controle en vrijgave : **Dhr. M. Bartelds MSc.**
Paraaf vrijgave :
Datum : **20 juni 2018**

OPDRACHTGEVER

Naam : **Witpaard B.V.**
Postbus 337
8260 AC Kampen
Contactpersoon : **Dhr. Jitze Terpstra**

UITGEVOERD DOOR

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

KANTOOR ZUIDWOLDE

Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel.: 0528-373982
Fax.: 0528-373907
info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

KANTOOR APPINGEDAM

Opiwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel.: 0596 633355
Fax.: 0528-373907

KANTOOR ALMERE

Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
Tel.: 036 8200376
Fax.: 0528-373907

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming die is uitgevoerd ter plaatse van **Ljouwerterdyk 63 te Akkrum**, in opdracht van **Witpaard B.V.**

Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:

- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING EN DOELSTELLING	5
1.2	SCOPE	5
1.3	KWALITEITSBORGING	5
1.4	LEESWIJZER	6
2.	ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING	7
2.1	BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE EN DIRECTE OMGEVING	7
2.2	BESCHRIJVING TOEKOMSTIGE PLANNEN	10
2.3	BESCHERMDE GEBIEDEN IN DE OMGEVING	11
2.3.1	NATURA 2000	11
2.3.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	11
3.	NATUURWETGEVING	13
3.1	SOORTENBESCHERMING	13
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	14
3.3	ZORGPLICHT	15
4.	METHODE	16
4.1	LITERATUURSTUDIE	16
4.2	VELDBEZOEK	16
5.	RESULTATEN	17
5.1	VAATPLANTEN	17
5.2	VOGELS	17
5.3	GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	18
5.4	VLEERMUIZEN	19
5.5	AMFIBIEËN EN REPTIELEN	19
5.6	VISSEN	21
5.7	OVERIGE SOORTEN	21
6.	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	22
6.1	ALGEMEEN	22
6.2	CONCLUSIE SOORTENBESCHERMING	22
6.3	CONCLUSIE GEBIEDSBESCHERMING	23
6.4	AANBEVELINGEN EN ADVIES	23
6.5	VERANTWOORDING	23
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	24

Bijlage 1 Overzicht vrijgestelde soorten Friesland

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1. INLEIDING

In opdracht van Witpaard B.V. is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van Ljouwerterdyk 63 te Akkrum.

1.1 AANLEIDING EN DOELSTELLING

Aanleiding tot het onderzoek is een wijzigingsplan ter plaatse van het onderzoeksterrein en de daarmee samenhangende wijziging van het bestemmingsplan. Beoogd wordt om het recreatiepark Tusken de Marren uit te breiden in westelijke richting.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het onderzoekslocatie.

1.2 SCOPE

In dit rapport is een quickscan Wet natuurbescherming beschreven. Hierin is onderzocht of er negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten en zo ja, of nader soortgericht onderzoek noodzakelijk is.

Bij ruimtelijke ingrepen moet vooraf worden getoetst of schade op kan treden aan bestaande Natura 2000-gebieden. Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. De aard van de voorgenomen plannen, de afstand tussen de onderzoekslocatie tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Sneekermeergebied op circa één kilometer) en de aard van het tussenliggende gebied (watergangen en open graslanden) maken het niet noodzakelijk dat onderzocht wordt of de ontwikkeling negatieve invloeden heeft op dit natuurgebied. Er worden geen significante toename in verkeer of stikstofuitstoot verwacht. Een toetsing in het kader van de PAS is daarom niet nodig. Een onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming maakt daarom geen deel uit van onderhavig onderzoek.

1.3 KWALITEITSBORGING

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest Holding is gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2008”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen, gebouwen en managementondersteuning, met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten.

Eco Reest is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk. Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en maakt gebruik van een overkoepelende ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse soorten (ontheffing ff/75a/2014/061, geldig tot 16 maart 2020). Deze ontheffing van de Flora- en faunawet is ook geldig onder de huidige Wet natuurbescherming.

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.4 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 worden de locatie, omgeving en het ontwikkelingsplan beschreven. In dit hoofdstuk wordt tevens aangegeven welke beschermde gebieden in de directe omgeving aanwezig zijn. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van de regelgeving uit de Wet natuurbescherming die hier relevant is. In hoofdstuk 4 worden de gebruikte onderzoeksmethoden beschreven. De resultaten van de toets aan de Wet natuurbescherming worden beschreven in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 worden conclusies weergegeven en aanbevelingen gedaan. Besloten wordt met een overzicht van geraadpleegde bronnen.

2. ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING

In dit hoofdstuk wordt de huidige en toekomstige situatie van de onderzoekslocatie beschreven en wordt een overzicht gegeven van de beschermde gebieden in de omgeving van de onderzoekslocatie.

2.1 BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE EN DIRECTE OMGEVING

Het onderzoeksterrein is gelegen binnen de bebouwde kom en meteen grenzend aan het recreatiepark Tusken de Marren (westelijke zijde) aan de Ljouwerterdyk 63 te Akkrum.

Het onderzoeksterrein heeft tot op heden een agrarische bestemming en bestaat uit grasland. In onderstaande figuur 2.1 is de onderzoekslocatie aangegeven.

Figuur 2.1. Weergave van de onderzoekslocatie (binnen de oranje contouren) (bron achtergrondkaart: opdrachtgever).

In figuur 2.2 tot en met 2.5 zijn overzicht foto's opgenomen van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.2. Overzicht onderzoekslocatie in zuidelijke richting (bron: Eco Reest).

Figuur 2.3. Overzicht onderzoekslocatie in oostelijke richting (bron: Eco Reest).

Figuur 2.4. Overzicht onderzoekslocatie in westelijke richting (bron: Eco Reest).

Figuur 2.5. Overzicht onderzoekslocatie in noordelijke richting (bron: Eco Reest).

2.2 BESCHRIJVING TOEKOMSTIGE PLANNEN

De opdrachtgever is voornemens het recreatiepark Tusken de Marren uit te breiden in westelijke richting. Hierbij worden er 27 kavels voor stacaravans / recreatiewoningen gecreëerd. Ten behoeve van de werkzaamheden worden er geen bosschages verwijderd.

Onderstaand figuur 2.6 geeft de toekomstige situatie weer.

Figuur 2.6. Toekomstig plan voor de uitbreiding van 27 stacaravans / recreatiewoningen t.p.v. de onderzoekslocatie (bron: opdrachtgever).

2.3 BESCHERMDE GEBIEDEN IN DE OMGEVING

2.3.1 NATURA 2000

De onderzoekslocatie is gelegen ten noordoosten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, het Sneekermeergebied (zie figuur 2.7). De afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt circa één kilometer.

Gelet op de afstand tot het gebied, de aard van het tussenliggende gebied (watergangen en graslanden), de kernopgave van het gebied en de aard van de geplande ingreep wordt er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd (zie ook paragraaf 1.2 scope).

Figuur 2.7. De afstand tussen de onderzoekslocatie en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (bron: Rijksoverheid).

2.3.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

In de directe omgeving van het plangebied is geen sprake van een gebied uit het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Gezien de afstand tussen het plangebied en het NNN wordt een aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van NNN gebieden niet verwacht.

Echter is de onderzoekslocatie onderdeel van een ganzenfoeragegebied (zie figuur 2.8). Dit houdt in dat het behoort tot een gebied waar winterganzen vrij kunnen foerageren in de wintermaanden. Het Faunabeheerplan Winterganzen 2017-2019 voor de Fryske Guozzeoanpak is in 2017 goedgekeurd door de Provinciale Staten. Het faunabeheerplan is geen beleid om de populatie van de ganzen in stand te houden, maar om schade te beperken aan gewassen in Friesland. In het verlengde hiervan maakt de onderzoekslocatie onderdeel van ganzenfoeragegebied van 1 november tot 1 mei, dat door de eigenaar van het perceel zelf aangevraagd is. Het ganzenfoeragegebied kent geen

absolute bescherming door de provincie. Nadere actie ten aanzien van het ganzenfoeragegebied is daarom niet nodig.

Daar er geen sprake is van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN is verder onderzoek naar invloeden op het NNN niet van toepassing.

Figuur 2.8. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het ganzenfoerageergebied (bron: provincie Friesland)

3. NATUURWETGEVING

In Nederland is de bescherming van soorten en gebieden geregeld in de Wet natuurbescherming. De provincies zijn bevoegd gezag met betrekking tot het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor soortenbescherming en vergunningen ten behoeve van gebiedsbescherming.

3.1 SOORTENBESCHERMING

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten zijn beschermd indien deze in gebruik zijn. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw.

Overige soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

In de Wet natuurbescherming is een lijst met nationaal beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000

Met de Wet natuurbescherming is de gebiedsbescherming van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen worden aangeduid als Natura 2000-gebieden.

In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van de Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Dit zijn habitattypen of soorten die typerend zijn voor een bepaald gebied. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die beoogt het goede voortbestaan van deze natuurwaarden zeker te stellen.

Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. “Extern” betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Sinds 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden, waarin het beleid voor stikstofgevoelige natuurgebieden is geregeld. De PAS heeft betrekking op Natura 2000-gebieden waar stikstofgevoelige natuur aanwezig is. Als onderdeel van de PAS wordt met het rekenprogramma AERIUS bepaald of de stikstofdepositie door de voorgenomen plannen zodanig verandert dat een melding of vergunningsaanvraag bij de provincie nodig is.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van gebieden met veel natuurwaarden. Het NNN moet voorkomen dat planten en dieren door isolatie van gebieden uitsterven en dat de Nederlandse biodiversiteit afneemt. In het NNN zijn opgenomen:

- Natura 2000-gebieden, bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en (robuuste) verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden);
- grote wateren.

Voor het NNN geldt het toetsingskader van het Structuurschema Groene Ruimte 1995 (SGR). Dit is overgenomen in de Nota Ruimte. Deze nota stelt dat ruimtelijke ingrepen moeten worden getoetst op mogelijk negatieve effecten voor de aanwezige natuur- en landschapswaarden. Voor het hele NNN geldt een 'nee, tenzij beginsel'. Op grond hiervan dient directe of indirecte aantasting van bos- en natuurgebied waar mogelijk te worden voorkomen. Er is vrijwel altijd een compensatieverplichting in het provinciaal beleid opgenomen.

3.3 ZORGPLICHT

In artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Deze geldt voor zowel soorten als gebieden. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In artikel 1.11 is het als volgt verwoord:

De zorg houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt (...);

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,*
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of*
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.*

Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

4. METHODE

4.1 LITERAATUURSTUDIE

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van flora en fauna ter plaatse van de onderzoekslocatie en de nabije omgeving. Deze bureaustudie heeft bestaan uit het opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen tien jaar. Hierin is een overzicht gegeven van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van ongeveer één kilometer rond de onderzoekslocatie. Deze staan weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 4.1 Beschermde soorten binnen één kilometer van het onderzoeksgebied.

Soort	Bescherming
Boomkruiper**	Bern II, categorie 5
Ekster**	Categorie 5
Gierzwaluw*	Categorie 2
Huismus*	Categorie 2
Huiszwaluw**	Bern II, categorie 5
Koolmees**	Bern II, categorie 5
Laatvlieger	Bern II, HR IV
Pimpelmees**	Bern II, categorie 5
Roek*	Categorie 2
Ruige dwergvleermuis	Bern II, HR IV
Spreeuw**	Categorie 5
Torenavalk**	Bern II, categorie 5

* Nesten van vogels die behoren tot **categorie 1 tot en met 4** zijn **jaarrond** beschermd.

** Nesten van soorten die vallen onder **categorie 5** zijn eveneens jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieve nestlocaties overblijven in de omgeving. Hoewel deze vogelsoorten vaak terugkeren naar de plaats waar zij het voorgaande jaar hebben gebroed, beschikken ze wel over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen.

Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuur (verspreidingsatlassen en dergelijke). Er zijn geen gegevens aangekocht van bijvoorbeeld PGO's (Particuliere Gegevensbeherende Organisaties).

4.2 VELDBEZOEK

De uitvoering van het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 2 mei 2018 en is uitgevoerd door de heer M. Vos van Eco Reest BV. Het veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden. Tijdens de inventarisatie waren de weersomstandigheden als volgt: droog, half bewolkt, windkracht 2 Beaufort, temperatuur 14 graden Celsius.

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of de onderzoekslocatie geschikte biotopen bevat voor beschermde dier- en plantensoorten. Hiervoor zijn de onderzoekslocatie en de nabije omgeving onderzocht op potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten.

5. RESULTATEN

Onderstaand zijn de resultaten van zowel het literatuuronderzoek als het veldbezoek weergegeven.

5.1 VAATPLANTEN

De NDFF maakt geen melding van beschermde vaatplanten binnen een straal van een kilometer rond de onderzoekslocatie.

Binnen de onderzoekslocatie zijn verschillende soorten van een voedselrijke bodem aangetroffen, waaronder de paarse dovenetel, paardenbloem, madelief, witte klaver, grote ridderzuring en pinksterbloem. De vaatplanten binnen de onderzoekslocatie bestaan veelal uit algemene grassen zoals Engels raaigras. In de onderzoekslocatie zijn geen bomen aanwezig.

Figuur 5.1. Enkele foto's van vaatplanten (links madeliefje, rechts pinksterbloem) op de onderzoekslocatie (bron: Eco Reest).

5.2 VOGELS

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn de volgende broedvogels met jaarrond beschermde nesten bekend (NDFF): gierzwaluw, huismus en roek.

Beschermde nesten van de gierzwaluw, huismus en roek zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden eveneens niet verwacht. Gierzwaluwen en huismussen hebben een grote voorkeur om nesten in bebouwing te maken. Vanwege het ontbreken van geschikte nestlocaties kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van deze soorten worden uitgesloten. De roek is een echte koloniebroeder. Een roekenkolonie kan soms wel uit 1000 nesten bestaan waarbij de nesten in de toppen van hoge bomen worden gebouwd. Er zijn geen bomen in het onderzoeksgebied aanwezig. Gezien ook voor deze soort geschikte nestlocaties ontbreken, kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de roek worden uitgesloten.

Er zijn in de omgeving van de onderzoekslocatie beschermde nesten van vogels bekend die eveneens jaarrond beschermd zijn indien er na de voorgenomen werkzaamheden onvoldoende alternatieve nestlocaties overblijven in de omgeving (categorie 5 soorten): de boomkruiper, ekster, huiszwaluw, koolmees, pimpelmees, spreeuw en torenvalk. Deze soorten die uit het literatuuronderzoek naar voren kwamen, zijn niet binnen de onderzoekslocatie aangetroffen. Gezien de beschikbare alternatieven in de nabije omgeving zijn nesten van deze soorten niet jaarrond beschermd.

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn gedurende het veldbezoek enkele andere vogelsoorten aangetroffen. Het betreffen onder andere een foeragerende boerenwaluw boven het weiland en een foeragerend paar wilde eenden (mannelijk en vrouwelijk exemplaar) bij de sloot.

Opgemerkt wordt dat de locatie in het broedseizoen geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten. Alle in aanbouw en gebruik zijnde vogelnesten zijn beschermd, ongeacht binnen of buiten het broedseizoen.

5.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

De NDFF maakt geen melding van beschermde grondgebonden zoogdieren binnen een straal van een kilometer rond de onderzoekslocatie.

Een aantal kilometers westelijk van de onderzoekslocatie zijn otters geregistreerd in de NDFF. Ook ten oosten van Akkrum zijn otters bekend in de NDFF. Binnen de onderzoekslocatie zijn echter geen schuilplekken, sporen (vraatsporen, uitwerpselen en loopsporen) of andere aanwijzingen die duiden op aanwezigheid van otters waargenomen. Tevens is de oever van de watergang in en direct om de onderzoekslocatie zeer recent gemaaid, waardoor de beschuttingsmogelijkheden, in de vorm van bijvoorbeeld hoog groeiend riet, ontbreken. Ook andere mogelijkheden voor rustplaatsen van otters in de vorm van bosschages, struwelen, oude holen (van muskusratten of konijnen), boomstronken en wortelstelsels ontbreken binnen en direct om de onderzoekslocatie. Hoewel de otter een leefgebied van meerdere kilometers oeverlengte kan hebben, wordt de aanwezigheid en verstoring van de otter als gevolg van de werkzaamheden niet verwacht door het ontbreken van geschikt habitat. Bovendien is de otter zeer schuw en mijdt gebieden met veel mensen en veel geluid, zoals een recreatiepark.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren ter plaatse van de onderzoekslocatie. Hierbij wordt overigens opgemerkt dat sporen van kleine zoogdieren in vegetatie lastig zichtbaar zijn. Gelet op het habitatype zou de onderzoekslocatie en directe omgeving, onderdeel kunnen uitmaken van het leefgebied van algemene zoogdieren zoals diverse algemene muizensoorten, mollen en reeën.

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten of soorten die alleen onder de zorgplicht vallen waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

Figuur 5.2. Foto van de waterkant langs het onderzoekslocatie (bron: Eco Reest).

5.4 VLEERMUIZEN

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn de volgende vleermuizen bekend uit de NDFF: de laatvlieger en ruige dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen

Op de onderzoekslocatie zijn geen gebouwen of bomen aanwezig. De onderzoekslocatie bestaat uit grasland waardoor er geen mogelijke verblijfplaatsen aanwezig zijn voor vleermuizen.

Vliegroute

De watergang grenzend aan de onderzoekslocatie kan als vliegroute dienen voor vleermuizen. Daar de watergang niet aangetast of gewijzigd wordt, zal een eventuele vliegroute niet worden aangetast als gevolg van de werkzaamheden.

Foerageergebied

De onderzoekslocatie is zeer open en kan als foerageergebied door vleermuizen worden gebruikt. Gezien het grote aanbod van alternatieve foerageermogelijkheden zowel dichtbij als in de wijde omgeving, wordt een essentieel foerageergebied niet verwacht.

5.5 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën of reptielen waargenomen ter plaatse van de onderzoekslocatie. Gelet op de aard van de onderzoekslocatie wordt het voorkomen van amfibieën ter plaatse van de onderzoekslocatie niet uitgesloten. Ten noordoosten van de onderzoekslocatie bevindt zich geschikt habitat in de vorm van een sloot met waterplanten.

De verwachte amfibieën-soorten (bruine kikker, bastaard kikker, kleine watersalamander, gewone pad, etc.) zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen. Opgemerkt wordt dat voor deze soorten de zorgplicht wel blijft gelden.

De zwaar beschermde poelkikker wordt niet verwacht binnen het plangebied. In de wijde omgeving van de onderzoekslocatie zijn geen waarnemingen van poelkikkers bekend. De poelkikker komt voornamelijk in het Oosten en Zuiden van Nederland voor, met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren met veel begroeiing. Het habitat bestaat vaak uit voedselarm en schoon water, waarbij er een grote voorkeur is voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden, vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden. Daar vele habitateisen voor de poelkikker ontbreken wordt aantasting van een verblijfplaats van de poelkikker door de voorgenomen werkzaamheden niet verwacht.

Figuur 5.3. Foto van de sloot langs de onderzoekslocatie (bron: Eco Reest).

Figuur 5.4. Foto van de waterplanten in de sloot langs de onderzoekslocatie (bron: Eco Reest).

5.6 VISSSEN

Omdat er op de onderzoekslocatie geen permanent watervoerende elementen worden aangetast door de voorgenomen werkzaamheden, kan de verstoring van beschermde vissen worden uitgesloten.

5.7 OVERIGE SOORTEN

Door het ontbreken van sleutelfactoren zoals waardplanten speelt onderhavig onderzoekslocatie geen cruciale rol voor plaatselijke beschermde vlinderpopulaties. Omdat er op de onderzoekslocatie geen geschikte permanent watervoerende elementen verstoord of verwijderd worden, kan de verstoring van beschermde libellen worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn geen algemene diersoorten uit de overige soortgroepen aangetroffen. Zeldzame, beschermde of Rode Lijstsoorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Belangrijke reden hiervoor is dat ter plaatse geen geschikt habitat aanwezig is voor deze soorten.

De overige in de Wet natuurbescherming opgenomen ontheffingsplichtige soorten zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en beken, dat het onwaarschijnlijk is dat de onderzoekslocatie voor deze soorten een functie vervult.

6. SAMENVATTING EN CONCLUSIE

6.1 ALGEMEEN

In opdracht van de Witpaard B.V. is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van Ljouwerterdijk 63 te Akkrum.

Aanleiding tot het onderzoek is een wijzigingsplan ter plaatse van het onderzoeksterrein en de daarmee samenhangende wijziging van het bestemmingsplan. Beoogd wordt om het recreatiepark Tusken de Marren uit te breiden in westelijke richting.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van circa 7.000 m² en bestaat uit weiland.

6.2 CONCLUSIE SOORTENBESCHERMING

Ten tijde van de quickscan zijn geen beschermde diersoorten als beschreven in de Wet natuurbescherming waargenomen. Bij de in de NDFF bekende beschermde diersoorten in de ruimere omgeving van de onderzoekslocatie, wordt geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht.

De overige te verwachten diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

De oevers van de watergangen ter plaatse zijn geschikt als broedlocatie voor verscheidende (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten, zoals de meerkoet en wilde eend. Opgemerkt wordt dat alle in gebruik zijnde vogelnesten beschermd zijn ongeacht het broedseizoen. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

6.3 CONCLUSIE GEBIEDSBESCHERMING

De onderzoekslocatie is gelegen ten noordoosten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Sneekermeergebied. De afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt circa één kilometer. Gelet op de afstand tot het gebied, de kernopgave van het gebied en de aard van de geplande ingreep is er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd.

Daarnaast is de locatie gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland. Daar er geen sprake is van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN is verder onderzoek naar invloeden op het NNN niet van toepassing.

6.4 AANBEVELINGEN EN ADVIES

Nader onderzoek

Voor de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden wordt geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht in het kader van de soortenbescherming en gebiedsbescherming. In dat kader is een nader soortgericht onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden.

Broedvogels

Opgemerkt wordt dat de locatie in het broedseizoen tevens geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten. Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd. Indien er geen werkzaamheden plaatsvinden binnen het broedseizoen wordt er geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht wat betreft nestlocaties voor vogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Aangeraden wordt om geen werkzaamheden uit te voeren binnen het broedseizoen (globaal 1 maart tot en met 1 september). Indien binnen het broedseizoen ontwikkelingen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog. Als bij de controle nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

6.5 VERANTWOORDING

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest BV
De heer M. Bartelds

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden

Bij12, Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0, juli 2017.

Dietz, C.O., von Helversen & D. Nill (2011). *Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Libellennet.nl

NDFP.nl ¹

RAVON.nl

SOVON.nl

Synbiosiys.alterra.nl

Vleermuis.net

Vleermuizenindestad.nl

Vlindernet.nl

¹ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFP. Deze mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Bijlage 1

Overzicht vrijgestelde soorten provincie Friesland

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid, onderdeel c) provincie Friesland	
Zoogdieren	<p>Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>) Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) Bunzing (<i>Mustela putorius</i>) Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>) Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>) Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>) Haas (<i>Lepus europeus</i>) Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>) Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>) Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>) Ree (<i>Capreolus capreolus</i>) Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>) Steenmarter (<i>Martes foinés</i>) Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>) Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) Vos (<i>Vulpes vulpes</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>) Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)</p>
Amfibieën	<p>Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) Meerkikker Pelophylax ridibundus (<i>Rana ridibunda</i>) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus Rana esculenta</i>)</p>

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

